

Trianon emlékének árnya a térségen

Újabb magyarellenes uszítás jöhet a romániai választási kampányban

• Nacionalista hangok kísérhetik ugyan a trianoni döntés felidézését, de az államközi kapcsolatokra vélhetően nem lesz negatív hatással a centenáriumi – állítják a lapcsaládunknak nyilatkozó felvidéki, vajdasági és kárpátaljai újságírók. Nálunk, Romániában ugyanakkor törvény születhet Trianon méltatására. A szakértő szerint a választási kampányban magyarellenes uszítás válthatja fel a szociáldemokraták, a „vörös pestis” elleni „szent háborút”.

PATAKY ISTVÁN

Megszületik-e a Trianont ünneplő román törvény? – kérdeztük Pászkán Zsolt politikai elemzőtől. „Jelen állás szerint az igennek nagyobb a valószínűsége. A román politikai osztály és a jelenlegi parlamenti összetétel nem alkalmas arra, hogy felelős döntést hozzon egy ilyen ügyben. Ráadásul a küszöbön álló helyhatósági és parlamenti választáshoz kampánytémák kellene” – fogalmazott a budapesti Külügyi és Külgazdasági Intézet Románia-szakértője. Arra emlékeztetett, hogy a román pártok évek, sőt évtizedek óta képtelenek értelmes, koherens, nem felelőtlen ígéretésekből álló munkatervvel előállni, így azt eddig valamilyen zsigeri, hergelésre alkalmas témával pótolják. A nagybányai származású elemző szerint ez általában a magyarellenes uszítás, amit csak ideiglenesen váltott fel a szociáldemokraták, a „vörös pestis” elleni „szent háborút”, de ez utóbbinak csak akkor van igazi mozgósító ereje a kevésbé elkötelezett választók körében, amikor a PSD kormányon van. Pászkán úgy véli, az a tervezet „elfektetése”, az RMDSZ által benyújtott, a nemzeti közösségek jogállásáról szóló törvénytervezetéhez hasonlóan, amely 2005 óta hever a parlamentben.

Felvetésünkre, hogy kihat-e a magyar–román viszonyra az évforduló, Pászkán Zsolt azt mondta, ha a magyar félen múlik, akkor nem. „Ennek bizonyítéka Orbán Viktor 2019. decemberi, temesvári beszéde, amelyben Romániát is együttműködésre kérte fel egy új közép-európai összefogásban. Klaus Johannis elnök erre adott ostoba válasza, vagy az, hogy Ludovic Orban kormányfő egyik első lépése a szélsőségesen magyarellenes volt SRI-s és egykori marosvásárhelyi rendőrezető, Valentin Bretelean közizgazgatásért felelős államtitkárrá való kinevezése volt, mindez azt mutatja, hogy román részről bármilyen kedvező változás inkább csodaszámba menne” – véli a politikai elemző.

Megerősödött szélsőségesek

Az idei trianoni évforduló kapcsán a Szlovákiában várható fejleményekről Kolek Zsoltot, a felvidéki Ma7.sk hírportál rovatvezetőjét kérdeztük. Mint elmondta, február 29-én parlamenti választásokat tartanak, a következő hetekben kiélezett politikai csatározások várhatók. „Eddig Trianon centenáriuma nem vált kampánytémává,

s ugyan nem teljesen kizárható, de nem is várható, hogy ez megtörténjen. Jelenleg bizonytalan, milyen összetételű kormánykoalíció fogja vezetni az országot a februári választásokat követően: sem a legnagyobb kormánypártnak, sem a széttagolt ellenzéknek nem jósolnak biztos többséget a felmérések, miközben megerősödött a

válogatott labdarúgó-mérkőzést övező indulatok azt mutatták, hogy elég egy szikra a feszültség fokozódásához.

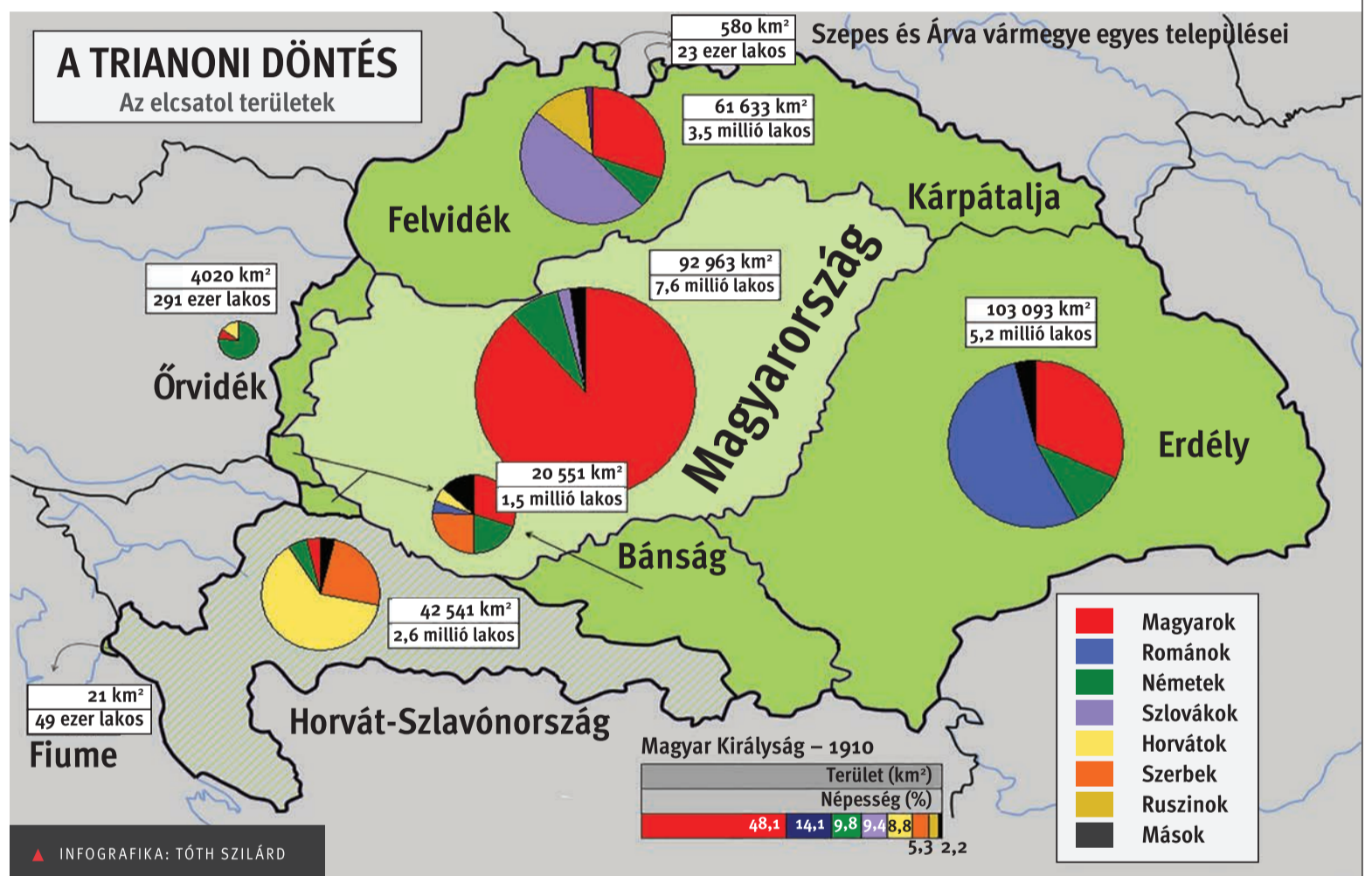
Koszovói párhuzam Szerbiában

Mit hozhat a trianoni centenáriumi Szerbiában, a Vajdaságban? Varjú Márta, a délvidéki Magyar Szó

kezetés szerint ennek a veszélye nem áll fenn” – számolt be a főszerkesztő. Hozzátette: idén a vajdasági magyar szervezetek és a médiumok várhatóan gyakran foglalkoznak majd a trianoni békediktátummal, s ezt bizonyára a szerb média sem hagyja szó nélkül, miként az anyaországi rendezvényeket sem. Varjú Márta úgy véli, kicsi a valószínűsége annak, hogy a két ország közötti kiváló politikai viszonyokat megingatná az évforduló.

Tóth Péter vajdasági magyar újságíró a Krónikának elmondta, a szerbek általában elismerően beszélnek Orbán Viktorról, mert olyan politikusnak tartják, aki határozottan kiáll nemzete érdekeiért.

ugyanakkor, hogy a nacionalista felhangok elcsitulása valószínűleg csak ideiglenes. A napokban Dmitro Kuleba európai és euroatlanti integrációért felelős ukrán miniszterelnök-helyettes az Interfax-Ukraine hírügynökségnek adott interjújában sietett leszögezni, hogy mivel az idei év a magyar nép és a magyar állam számára a nemzeti tragédiát jelentő trianoni békeszerződés centenáriuma, ezért „a magyar partnereknek nehéz lesz konstruktív választ mutatniuk a határon túli magyarokkal kapcsolatos kérdések megoldását illetően”. Kuleba emellett azt is kifejtette, hogy a magyar partnerek is a normális kapcsolatban érdekeltek Ukrajnával, de azt tudomásul kell ven-

szélsőséges Marian Kotleba vezette Mi Szlovákiánk – Néppárt” – összegzett az újságíró.

A magyar–szlovák államközi kapcsolatok idej alakulásával kapcsolatban a felvidéki újságíró azt mondta, ha februárt követően az új szlovák kormány meghatározó ereje a jelenleg parlamenten kívüli Progresszív Szlovákia lenne, várhatóan az Orbán-kormány politikáját illetően kritikusabb hozzáállást alakítana ki. A magyarországi centenáriumi megemlékezések kapcsán sem zárható ki, hogy a szlovák külügy bírálót fogalmaz meg. Amikor tavaly a magyar Országgyűlés döntött arról, hogy 2020 a nemzeti összetartozás éve legyen, a szlovák külügyi tárca tiltakozott, igaz, nem miniszteri szinten” – emlékeztetett Kolek Zsolt. Ami a szlovák vagy magyar nacionalista hangok esetleges felerősödését illeti, az újságíró elmondta, bár az elmúlt években látványosan javultak az államközi kapcsolatok, a 2018 őszi megrendezett szlovák–magyar

főszerkesztője lapunknak elmondta, a Vajdaság szerb lakossága számára nyilván ismertebb a tartomány történelme, mint általában Szerbiában, ennek ellenére úgy tekintenek a Vajdaságra, mintha az örök idők óta szerb föld lenne. Az újságíró Pásztor Istvánt, a tartományi parlament elnökét idézte, aki azt nyilatkozta, hogy a magyarság tisztában van a szerbség Koszovóval kapcsolatos érzéseivel, hiszen ez számukra hasonló veszteséget jelent, mint a trianoni döntés a magyarok számára. „Bizonyára Magyarország és Szerbia kiváló kapcsolatainak is köszönhető, hogy amikor tavaly az Országgyűlés a 2020-as évet a nemzeti összetartozás évének nyilvánította, a szerb politikai vezetés nem fejezte ki nemtetszését. Akkor egyetlen lap szentelt jelentős terjedelmet Trianon témájának. A történelmi tények – jórészt pontos – bemutatása mellett az volt a központi kérdés, hogy vajon a magyar jobboldal és Orbán Viktor vissza akarja-e foglalni a Vajdaságot. A végkövet-

Megőrizni a higgadtságot

Sterr Attila kárpátaljai újságíró, szerkesztő a Krónika megkeresésére arról tájékoztatott, hogy Ukrajnában egyelőre a központi, de a kárpátaljai mérvadó ukrán média sem foglalkozik a Trianon-emlékével. „Sőt az utóbbi hetekben a korábban szinte mindennapos magyarellenes megnyilvánulások is szinte teljesen megszűntek. Különösen azóta, hogy Volodimir Zelenszkij ukrán államfő újévi köszöntőjében az ország nemzetiségeinek nyelvén, köztük magyarul is megszólalt egy mondat erejéig. Erre még nem volt példa a függetlenségét 1991. augusztus 24-én kikiáltó Ukrajna történelmében. A gesztus így is kiverte a biztosítékot a nacionalista körökben, akik az első órák napok meglepetésének elmúltával – főként a közösségi médiában – folyamatosan kritizálják az államfőt, amiért feladja a hadban álló ország nemzeti érdekeit” – mondta a kárpátaljai szerkesztő. Hozzátette

niük, hogy „már nem lesz úgy, ahogy az (oktatási) törvény elfogadása előtt volt, nem lesz visszatérés a múltba”.

Az újságíró elmondta, a kárpátaljai magyarok 2010 óta megemlékeznek a nemzeti összetartozás napjáról, de a csendes eseményekről szóló beszámolók alig jelennek meg az ukrán médiában, hiszen nem kísérik azokat maszkos-fáklyás-petárdurrogató felvonulások, ahogyan az utóbbi években már-már megszokottá vált a jeles ukrán nemzeti ünnepek környékén. „A kárpátaljai magyaroknak a nemzeti összetartozás éve kapcsán is meg kell őrizniük az eddig mutatott higgadtságukat, és nem szabad felülni a szélsőségesek által esetlegesen gerjesztett provokációknak, érkezzenek azok akár ukrán, akár magyar részről. Hogy továbbra is fennmaradjon és példaként szolgáljon a területen élő nemzetek közötti béke az ettől az állapottól igencsak távol lévő Ukrajnában” – hangsúlyozta Sterr Attila.